

(Az írott szöveg. A valóságban valamelyest másképpen került elmondásra)

**Kedves Végzőseink, Hozzátartozóik, Vendégeink! Egyetemünk
Hallgatói, Munkatársai!**

Üdvözlöm Önöket Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Természettudományi Kara 2009. évi **diplomaosztóján**.

Életünk fontos állomásairól ünnepi körülmények között emlékezünk meg. A **friss diplomásaink** számára egy ilyen jelentős nap ez a mai.

Még egy **227 éves egyetemnek** is ad minden diplomaosztó valami újat.

Nyugodtan állíthatjuk, hogy az elmúlt tanévben fennállása **10. évfordulóját** ünneplő Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem **Természettudományi Kara** számára **mérföldkő** ezen esemény.

Megnőttünk. Most először osztjuk diplomáinkat egyetemünk **Aulájában**, a korábbi Díszterem helyett. Számokkal kifejezve az elmúlt évben összesen **88-an** végeztek karunkon, ötféle képzésben: **fizikus, matematikus alapszakok (BSc), matematikus, mérnök-fizikus osztatlan 5 éves** képzések, illetve a **reaktortechnika szakmérnökök**. *Örömmel látom, hogy ők, családjuk, barátaik, szeretteik megtöltik e nagyobb teret.*

Az okleveleik átvételére váró fiatalok már életük új szakaszába léptek. A mai nap azért jó alkalom, hogy megálljunk egy pillanatra, elgondolkodjunk **MÚLTRÓL, JELENRŐL, JÖVŐRŐL**.

A MÚLT.

Önök egy nagy hagyományokkal rendelkező, sok úttörő eredményt felmutató intézmény diplomáját veszik át. Tegnapelőtt ebben az épületben ünnepelte fennállása 70. évfordulóját Európa első egyetemi keretek között működő felnőtt oktató szervezete a **Műegyetem Mérnök-továbbképző Intézete**. Beszédem e részéhez az ő **mottójukat** választottam:

„Mert vannak dolgok, melyeknek emlékezete nélkül nincs jövő.”

Kossuth Lajos, 1854.

Most felvillantánék néhány képet, ahonnan a Műegyetem és azon belül saját karunk szakterülete a **fizika, matematika** jeles művelőire emlékezhetnek.

Amikor kezükbe vesznek egy **bankkártyát**, és ránéznek a rajta levő **hologramra**, gondoljanak feltalálójára, a volt műegyetemi diákra **Gábor Dénesre**, aki ezért 1971-ben Nobel-díjat kapott.

Ha feltekintenek a **Holdra** egy nyári éjszakán, jusson eszükbe **Bay Zoltán**, Atomfizika Tanszékünk korábbi vezetője. Ő 1946-ban **radarkapcsolat** segítségével a világon elsők között mérte meg a **Föld-Hold** pontos távolságát.

Ha majd 18 év körüli gyerekük a **Kürschák József Matematikai Versenyre** megy, ne felejtsek el megemlíteni, hogy ő műegyetemi tanár, rektor volt.

Ha körülnéznek itt az Aulában látják

- mögöttem a Műegyetem első rektora, a fizika tanár **Stoczek József** mellszobrát,
- bal oldalt (az én szemszögemből) hátul **König Gyula** matematikus rektor,
- közelebb id. **Szily Kálmán**, egy igazi **polihisztor**: fizikus, nyelvész, tudományszervező a Magyar Mérnökegyet titkára, Akadémiai főtitkár; műegyetemi tanár - rektor szobra. Példakép lehet mint **művelt természettudós, világot látott de igazi magyar ember**. A TTK lánacán az ő **portréja** lett elhelyezve.

Az egyetem persze nemcsak tudomány, kultúra, de szórakozás, sport is. *Remélem, hogy végzőseink is így élték meg az elmúlt időszakot.*

A kezemben levő kártyán egy **vízilabdázókat** ábrázoló kép van. 2 műegyetemi hallgató is (Molnár Tamás, Szécsi Zoltán) **olimpiai aranyérmet** szerzett a többszörös bajnok vízilabda csapat tagjaként.

Most is nálunk, a BME-n tanul az utóbbi évek úszó hőse **Cseh László**. Evvel át is léptünk **A JELENbe**.

A Műegyetem nagy fontosságot fordít képzései **minőségének** fenntartására, evvel az Önök **diplomája értékének** megőrzésére.

Ez évben budapesti alapképzéseinkre felvett kb. 4000 hallgató mindegyikének felvételi eredménye meghaladta az **elérhető 480 pont 70%-át, azaz 336 pontot**.

Jelzem, hogy mindez különösen igaz a TTK-ra. Mi **379, 381 ponthatárral**, azaz nagyjából 80%-kal, vettük fel a matematikus, fizikus alapképzés (BSc) hallgatóit. Bevallom, hogy én mint a gazdálkodásért is felelős dékán megelégedtem volna a 75%-kal is, de végül munkatársaim meggyőztek.

Lemondtunk így vagy 30 millió Ft normatív támogatásról, de még jobban hangsúlyoztuk képzéseink **elit** jellegét.

Mindemellett hallgatói létszámunk növekszik, ez évben majdnem 200 új BSc, MSc, PhD tanuló csatlakozott karunk közösségéhez.

Összhangban a magas felvételi követelményekkel a Műegyetem egy **integrált alap-mester** képzést kínál hallgatóinak. Ennek első sikerét bizonyítja a Természettudományi Kar tapasztalata. A 2009. tavaszán végzett **48 alapszakos** hallgatónk **döntő többsége (45 fő)** saját alkalmazott matematika, fizika, matematika **mesterszakainkon** folytatta tanulmányait.

Egyetemünket 2009. augusztusától vezető Dr. Péceli Gábor rektor nagyívű programok megvalósításába kezdett. Ezek közül itt most csak egyet az úgynevezett **létesítménykonceptiót** említeném. Ennek eredményeképpen jövőre elkészül az új, modern **Q. épület**, felépül a történelmi kampusz területén a **tornacsarnok**, lebontásra, eladásra kerülnek használatlan épületek, barakkok, levegősebb, virágosabb lesz környezetünk.

Evvel már át is tértünk **A JÖVŐre**.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem magát **kutatóegyetemként** definiálja. Az elkövetkező időszakban erősíteni szeretnénk **innovációs** tevékenységünket. Törekszünk arra, hogy az állam **hivatalosan** is nyilvánítson bennünket kutatóegyetemmé.

Egy ilyen beszédben hagyományosan **tanácsok, megszívlelendő dolgok** is elhangzanak. A tanácsok részt kétfelé kell osztanom, lévén mostani diplomásaink **több mint fele** továbbra is egyetemünk hallgatója maradt, igaz más minőségben **mester** szakos, vagy **doktoranduszként**.

Rájuk különösen vonatkozik az ókori eredetű, **Seneca**-tól származó mondás:

„Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk!”

Azaz tanulásuknál felelősen értékelni kell saját maguk **képességeit, erősségeit**, figyelembe kell venniük **hazánk igényeit**, a **nemzetközi elvárásokat**.

Itt egy pillanatra megállnék. A BME új vezetése tavaly megszüntette az igazgatóságokat, az önálló rektorhelyettesi posztokat. A rektorhelyettesi feladatokat a **dékánok** látják el. Nekem jutott a **nemzetközi terület**.

A **globalizálódó világban** külföldi tapasztalatok szerzése elengedhetetlen feladata a felsőfokú tanulmányoknak. Egyetemünk sokat tesz ezért.

- Már a közeljövőben mesterképzéseink felét **angolul** kívánjuk tartani. Ha még nehézségekkel is, de a TTK alkalmazott matematikus mesterszakán megkezdődött az angol nyelvű oktatás.
- A nemzetközi területen legfontosabbnak a **hallgatói mobilitást** tekintjük. A BME kínálta választék igen széles. Csak példaként néhány lehetőség:
 1. **Egyhetes**, 2 kreditpontot érő képzések Európa 14 vezető műegyetemén Lisszabontól Trondheim-ig, Delft-től Varsóig az ATHENS program keretében.
 2. **Féléves** részképzések az Európai Unió **Erasmus** programja keretében.
 3. Vagy egy most formálódó kari kezdeményezés: **két diplomát** adó képzés az Ecole des Mines de Nantes-tal a nukleáris technika területén.

Ezúton is kérem oktatóinkat, hogy támogassák az egyetem ezirányú célkitűzéseit, **hallgatóinkat pedig hogy éljenek velük** (természetesen elsősorban saját, de országunk érdekében is).

A gondolat persze nem új, a már említett Szily Kálmán megfordult Bécs, Zürich, Berlin, Heidelberg egyetemem, hallgatta Kirchhoff előadásait.

Az egyetemi padokat egyenlőre elhagyó kollégáknak szóló üzenet két részből áll:

- Önök meggyőződésünk, és a partnerek visszajelzései szerint magas színvonalú, modern ismeretekkel rendelkeznek. **Méltón lehetnek büszkéek tanulmányaik, munkájuk gyümölcsére.**
- A világ, a tudomány, a technika soha nem látott gyorsasággal fejlődik. Vegyék komolyan az **élethosszig tartó tanulást**, a **life long learning**-et. Már holnaptól gondolkozzanak el ezen.

Korunk egyik sajnálatos jellemzője az **áltudomány terjedése** világszerte, a **természettudományos oktatás válsága a hazai középiskolákban**. Ez utóbbi már országos üggyé kezd válni.

Önöknek, mint frissen végzett természettudósoknak **kötelességei** vannak e téren is. A **természettudományos ismeretterjesztésben** a hétköznapi beszélgetésektől az országos ügyekig példaképpül szolgálhatnak a nagy elődök. **Szily** alapította a **Természettudományi Közlönyt**, **Bay Zoltán** volt az első előadója a **Mindentudás Egyeteme** elődjének tekinthető, a Mérnöktovábbképző Intézet által szervezett, a TV által is sugárzott **Műegyetemi Délutánoknak** 1982-ben.

Bay Zoltán vezette műegyetemi Hold-radarkísérletben részt vett **Simonyi Károly** a híres fizikus, tanár, a szoftverfejlesztő, kétszeres űrhajós **Charles Simonyi** édesapja. Ezév március 23-án ő üzent magyarul az űrből **Madách** „**Ember tragédiája**” célszerűen **XIII. AZ Úr** színéből választott, gyakran idézett részletet. Időszerűsége révén ezt adnám most Önöknek **útravalóul**:

A cél voltaképp mi is? A cél, megszűnte a dicső csatának, A cél halál, az élet küzdelem, S az ember célja e küzdés maga.

Végezetül a 2009-es szám, diplomájuk éve emlékezetes évszám lesz Önöknek. Hagyományosan meg szoktam adni az évszámok törzstényező felbontását $2009=7*7*41=7^2 * 41$.

Még egyszer gratulálok sikeres tanulmányaikhoz, sok sikert a jövőben is!